

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

“Black Sea Women Entrepreneurship Connection – Empowering Women

through Tourism”

WE TOUR BSB1030

**ԴԱՍԸՆԹԱՑ 2.
ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐՔԵԹԻՆԳ
ԵՎ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ**

**ՄՈԴՈՒԼ 1: ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ (ԶԲՈՍԱՇՐՋԱՅԻՆ
ԲԻԶՆԵՍԻ ՀԻՄՆՈՒՄ ԵՎ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ)**

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

«Զբոսաշրջության կառավարում» դասընթացի նպատակն է մասնակիցներին պատկերացում տալ զբոսաշրջության՝ որպես տնտեսական գործունեության, դրա տեսակների և ձևերի մասին, նախապատրաստել մասնակիցներին՝ զբոսաշրջային բիզնես սկսելու և ղեկավարելու (ներառյալ մարքեթինգը) համար:

Դասընթացի արդյունքում մասնակիցները.

- 1) Կիմանան ինչ է զբոսաշրջությունը՝ որպես տնտեսական գործունեություն, կիմանան, թե որոնք են զբոսաշրջային ռեսուրսները, կիմանան զբոսաշրջության տեսակներն ու ձևերը, Էկոտուրիզմի ֆենոմենը , կիմանան զբոսաշրջության ծառայությունների մասին,
- 2) կունենան զբոսաշրջային բիզնես սկսելու, բիզնես պլան մշակելու, բիզնես հիմնելու և կառավարելու հմտություններ, կհասկանան և կվերլուծեն զբոսաշրջության ազգային օրենսդրությունը, բիզնեսի փաստաթղթավորումը, կկարողանան ղեկավարել անձնակազմը, իրականացնել բիզնեսի մարքեթինգ:

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Զբոսաշրջությունը որպես տնտեսական գործունեություն

Համաձայն ՄԱԿ ԶՀԿ Զբոսաշրջության տերմինների բառարանի՝ Զբոսաշրջությունը սոցիալական, մշակութային և տնտեսական ֆենոմեն է, որն իրենից ներկայացնում է մարդկանց ճանապարհորդությունն իրենց սովորական միջավայրից դուրս վայրեր կամ երկրներ՝ անձնական կամ գործնական/մասնագիտական նպատակներով:

Բոլոր շահագրգիռ կողմերը պետք է համագործակցեն և անեն առավելագույնը՝ ապահովելով՝

- ռեսուրսների արդյունավետ և կայուն օգտագործում, և
- բազմազան, մրցունակ և կայուն զբոսաշրջային արդյունքների և ծառայությունների ձևավորում,
- եկամտի ստեղծում,
- տնտեսական աճ,
- կենսամակարդակի բարձրացում,
- զբոսաշրջային ռեսուրսների վերարտադրություն և պահպանում:

Project funded by
EUROPEAN UNION

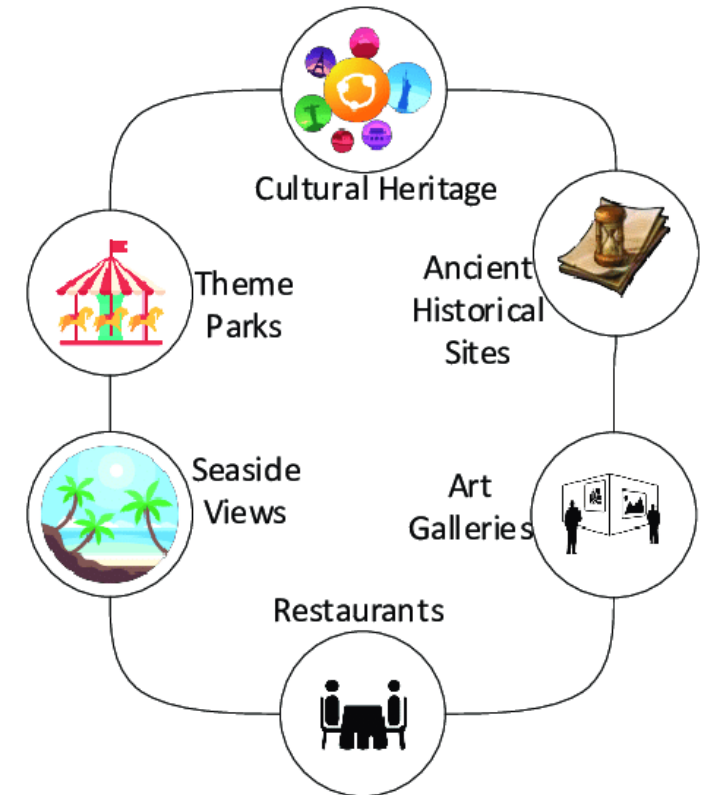

Common borders. Common solutions.

Զբոսաշրջային ռեսուրսները

Զբոսաշրջային ռեսուրսները բնական, պատմական, մշակութային, կրոնական, մարդկային, սոցիալական, տնտեսական, գիտական, ժամանցային կամ այլ ռեսուրսներ են, որոնք կարող են դառնալ զբոսաշրջային արդյունք կամ գրավչություն, կամ զբոսաշրջային փաթեթի մաս և ծառայել զբոսաշրջիկների ինտելեկտուալ, հոգևոր, նյութական, ֆիզիկական, սոցիալական, տնտեսական կամ այլ պահանջմունքների բավարարմանը:

Զբոսաշրջային ռեսուրսները դասակարգվում են բնական և մարդածին ռեսուրսների:

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Զբոսաշրջության ձևերը և տեսակները

Տվյալ երկրի համար զբոսաշրջություն դասակարգվում է երեք հիմնական ձևերի՝ **ներգնա, արտագնա և ներքին:**

Տեսակները

- Պատմական
- Մշակութային
- Կրոնական
- Բնական
- MICE
- Խոհանոցային/Գաստրո
- Քաղաքային
- Արև-ավազ-ծով
- Գյուղական և ագրո
- Բուժական
- Չմեռային,

Այլ.

a. History tour

b. Sightseeing tour

c. Cruise holiday / tourism

d. Safari holiday

e. Camping trip/holiday

f. Ecotourism

g. Beach holiday

h. Sailing holiday

i. Adventure holiday

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Զբոսաշրջային ծառայությունները

Զբոսաշրջային ծառայությունները զբոսաշրջիկներին մատուցվող և նրանց պահանջմունքների բավարարմանն ուղղված ծառայություններն են:

Տեսակները

- Զբոսաշրջային օպերատորի և զբոսաշրջային գործակալի ծառայությունները,
- Հյուրանոցային ծառայությունները,
- Տրանսպորտային ծառայությունները,
- Ավտովարձույթի ծառայությունը,
- Հանրային սննդի ծառայությունները,
- Համաժողովների, մշակութային, բնապահպանական, սպորտային, գործնական և այլ միջոցառումների կազմակերպումը,
- Զբոսավարի և ուղեկցորդի ծառայությունները,
- Այլ:

Tourist Services

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Բիզնես սկսելը

1) Բիզնես հիմնելը

Ի՞նչ բիզնես եք Դուք ուզում հիմնել և ինչ ծառայություններ մատուցել:

Երբ արդեն որոշել եք, թե ինչ բիզնես եք ուզում, ինչու, և, որ դա է ճիշտը Ձեզ համար, Դուք պետք է.

- Հիմնեք և ներկայացնեք պետական գրանցման իրավաբանական անձ (առևտրային կազմակերպություն, օրինակ՝ սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն, բաժնետիրական ընկերություն, այլ), կամ
- Հաշվառվել որպես անհատ ձեռնարկատեր, և
- Օրենքով նախատեսված դեպքերում ստանալ անհրաժեշտ լիցենզիաներ:

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

2) Բիզնես պլանի մշակում

Բիզնես պլանի մշակման միասնական մոտեցում չկա, չնայած որոշ հիմնական տարրեր կարևոր են ցանկացած բիզնես պլանի համար

- Ամփոփագիր
- Բիզնեսի նկարագրություն (ապրանքներ և ծառայություններ)
- Ոլորտի վերլուծություն
- Շուկայի վերլուծություն
- Մրցակցային դաշտի վերլուծություն
- Մարքեթինգ և վաճառք
- Կազմակերպական կառուցվածք
- Ֆինանսական վերլուծություն (վաճառքի և եկամուտների նկարագիր, շահույթի և վնասի հաշվեկշիռ, ֆինանսական հոսքեր, հաշվապահական հաշվեկշիռ)

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Ինչպե՞ս հիմնել և վարել բիզնեսը

- Հստակեցրեք Ձեր գաղափարը և սահմանեք Ձեր “Ինչուն”
- Կազմեք Ձեր Բիզնես պլանը
- Ապահովեք ֆինանսական ռեսուրսները
- Սահմանեք Ձեր բիզնեսի կազմակերպական իրավական կառուցվածքը
- Հիմնադրեք և ներկայացրեք պետական գրանցման առևտրային կազմակերպություն/հաշվառվեք որպես անհատ ձեռնարկատեր, ստացեք հարկային կոդ
- Օրենքով նախատեսված դեպքերում ստացեք համապատասխան լիցենզիաներ
- Ստացեք անհրաժեշտ ապահովագրություն
- Հստակեցրեք Ձեր ծրագիրն ու գործիքները
- Ձևավորեք աշխատակազմը
- Գործեք և աճեցրեք Ձեր բիզնեսը

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Կարգավորող ազգային օրենսդրությունը

1. Իմանալու համար, թե ինչ է ձեռնարկատիրական գործունեությունը, որոնք են իրավաբանական անձանց, այդ թվում՝ առևտրային և ոչ առևտրային կազմակերպությունների տեսակները, ինչ կանոններ են գործում բիզնես վարելու և գործարքներ կնքելու համար, և թե ինչպես կառավարել իրավաբանական անձանց, անհրաժեշտ է ուսումնասիրել

- Քաղաքացիական օրենսգիրքը
- Բաժնետիրական ընկերությունների մասին օրենքը
- Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին օրենքը

2. Բիզնեսի հարկումը կարգավորվում է

- Հարկային օրենսգրքով

3. Զբոսաշրջությունը կարգավորող հիմնական իրավական ակտը

- Զբոսաշրջության և զբոսաշրջային գործունեության մասին օրենքն է

4. Վիզային ռեժիմը և օտարերկրացիների կարգավիճակը պատկերացնելու համար ուսումնասիրեք

- Օտարերկրացիների մասին օրենքը

5. Զբոսաշրջությունը կարգավորվում է նաև այլ օրենքներով և իրավական այլ ակտերով

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Ի՞նչ է հաշվառումը

ISO 15489-1:2001 ստանդարտը սահմանում է հաշվառումը՝ որպես. «տեղեկություն, որը ստեղծվել, ստացվել և պահպանվում է որպես փաստացի գործունեության ապացույց և տեղեկություն կազմակերպության կամ անձի կողմից՝ իրավական պարտավորությունների կամ բիզնես գործընթացի շրջանակներում»:

Հաշվառումը բիզնեսի վերաբերյալ տեղեկատվության պահպանումն ու վարումն է օրենքով սահմանված կարգով: Հաշվառման հիմնական առանձնահատկությունն այն է, որ հանդիսանում է փաստացի գործունեության և գործարքների ապացույց:

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Ի՞նչ հաշվառում է պետք վարել

- Ֆինանսական հաշվառում

Ֆինանսական հաշվառման մանրամասնության աստիճանը տարբեր բիզնեսներում տարբեր կարող է լինել, սակայն հիմնականում այն պետք է ներառի բոլոր մուտքերը և ծախսերը, գնված կամ վաճառված բոլոր ապրանքները:

- Մարդկային ռեսուրսների (անձնակազմի) հաշվառում (վերաբերում է մարդկային ռեսուրսների կառավարման բաժնին)
- Առողջապահական և անվտանգության ապահովման հաշվառում
- Վիճակագրական հաշվառում

Tourism
Statistics

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Անձնակազմի կառավարում

1) Ինչո՞ւ է անձնակազմի կառավարումն այդքան կարևոր

- Հավակնություններին և նպատակներին հասնելու կարողություն
- Մրցակցային առավելություն

Staff Management

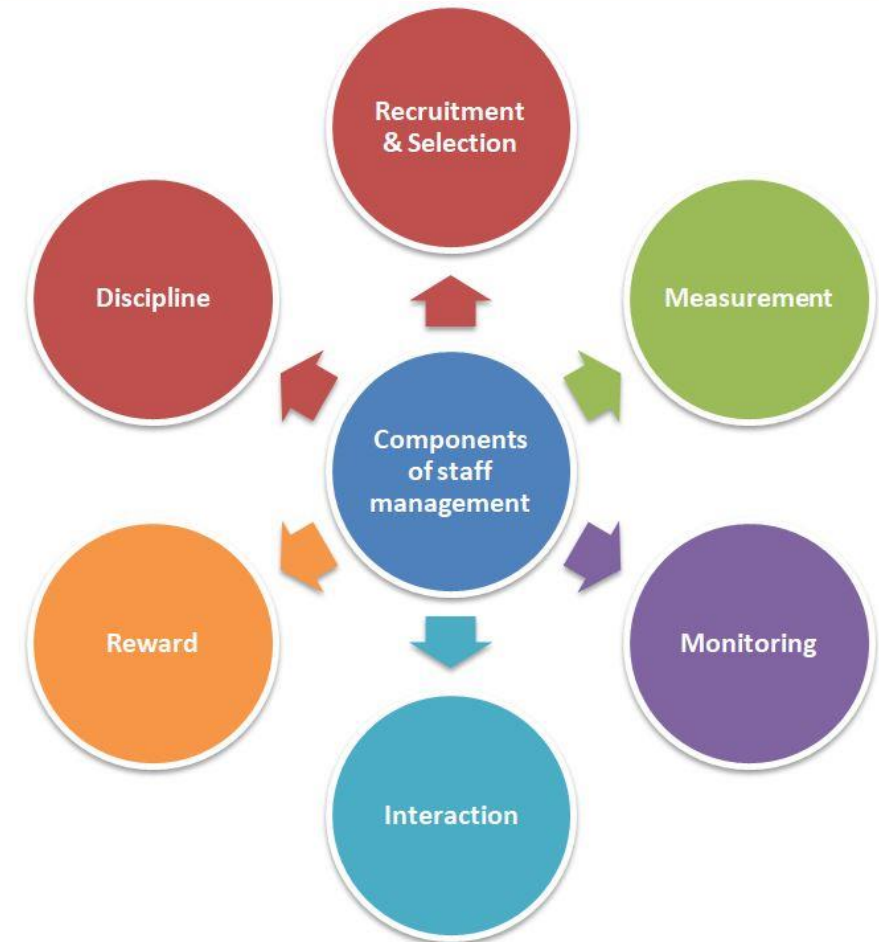
Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Ինչպե՞ս ձևավորել և կառավարել անձնակազմը

- Ընտրություն և ընդունում
- Անձնակազմի իրավունքներն ու պարտականությունները
- Հաշվառում
- Վերապատրաստում և զարգացում
- Խրախուսում և պարգևատրում

Project funded by
EUROPEAN UNION

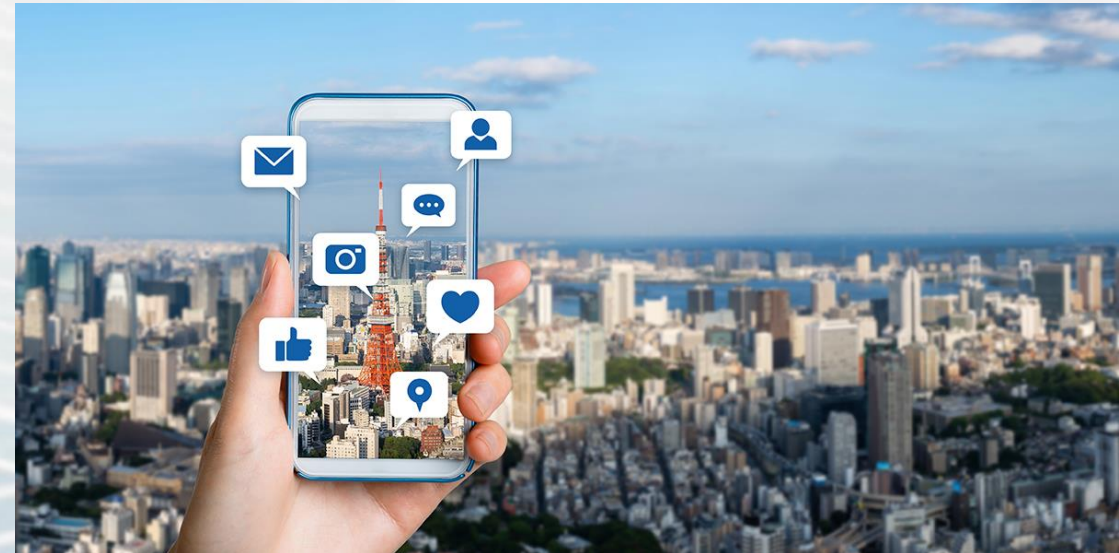

Common borders. Common solutions.

Մարքեթինգ (Ինչպե՛ս զարգացնել բիզնեսը մարքեթինգի միջոցով)

Հիմնական մարքեթինգային քայլեր.

- Ո՞րն է Ձեր ապրանքի/ծառայության շուկան
- Գնահատեք Ձեր զբոսաշրջային արդյունքը
- Մրցակցային դաշտի վերլուծություն
- SWOT վերլուծություն

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Իմացեք Ձեր շուկան

Հարցրու ինքդ քեզ հետևյալը.

- Դուք Ձեր ծառայություններն առաջարկում եք ներքի՞ն, թե՛ միջազգային շուկային
- Դուք Ձեր ծառայություններն առաջարկում եք զբոսաշրջիկներին կարճաժամկետ, թե՛ երկարաժամկետ կացության համար
- Դուք պետք է իրատես լինեք այս հարցում և հիմքում դնեք հասանելիության բարձրացումը, այցելուին առաջարկվող փորձառությունը, ինչպես նաև փողի արժեքը:

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Իմացեք Ձեր ապրանքը/ծառայությունը

- Հարցրու ինքդ քեզ հետևյալը.
- Ի՞նչն է Ձեր ապրանքը/ծառայությունը դարձնում առանձնահատուկ
- Ո՞րն է դրա բացառիկությունը (USP)
- Ինչո՞ւ պետք է զբոսաշրջիկը Ձեր ապրանքը/ծառայությունը նախընտրի
- Որքանո՞վ է հասանելի Ձեր ապրանքը/ծառայությունը
- Արդյո՞ք դրա դեպքում փողի արժեքը բարձր է

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Մրցակցային վերլուծություն

Ձեր նպատակային շուկան որոշելու համար Դուք պետք է ուսումնասիրեք մրցակցային շուկան: Հարցրեք ինքներդ Ձեզ հետևյալը.

- Որևէ մեկն առաջարկում է համանման ապրանքը/ծառայությունը Ձեր երկրում, տարածաշրջանում
- Ինչպե՞ս են համանման առաջարկները մրցակցում Ձեր առաջարկների հետ
- Համանման ապրանքի/ծառայության դեպքում ինչպիսի՞ն է փողի արժեքը
- Ինչպիսի՞ն է համանման առաջարկների փորձառնական արժեքը
- Ինչպիսի՞ն է համանման առաջարկների հասանելիությունը

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

SWOT Analysis

Strengths

- Capabilities
- Competitive advantages
- Resources, assets and people
- Experience, knowledge and data
- Financial reserves, returns
- Marketing, reach
- Innovative aspects
- Location, geographical
- Price, value and quality
- Processes, systems, it, communications
- Advantages of proposition

Weaknesses

- Lack of capabilities
- Gap in competitive strengths
- Reputation, presence and reach
- Timescales, deadlines and pressures
- Financials
- Cash flow, cash drain
- Continuity, supply chain
- Effects on core activities
- Reliability of data, plan and project
- Management cover & succession

Opportunities

- Market developments
- Industry or life style trends
- Innovation and technology development
- Global influences
- Market dimensions, horizontal, vertical
- Target markets
- Geographical import, export
- Major contracts, tactics and surprises
- Business/product development

Threats

- Political and economical effects
- legislative effects
- environmental effects
- Competitive intentions
- Market demand
- Innovation in technologies, services and ideas
- New contracts and partners
- Loss of resources
- Obstacles to be faced
- Poor management strategies
- Economic condition home, abroad

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Շնորհակալություն

Հարցեր

